

Kúria

ítélete

Az ügy száma: Bfv.II.27/2020/7.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: . Katona Sándor, a tanács elnöke
 . Somogyi Gábor, előadó bíró
 . Scholtz Hilda, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2020. június 2.
Az ügy tárgya: lopás vétsége
Terhelt: fk. ...
Első fok: Érdi Járásbíróság, 4.Bpk.286/2019/3., végzés, tárgyaláson kívül,
 2019. szeptember 13., jogerő: 2019. október 7.
Másodfok: -
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: Megyei Főügyészség
Az indítvány iránya: a terhelt terhére

Rendelkező rész

A Kúria a lopás vétsége miatt fk. ... ellen folyamatban volt büntetőügyben a Pest Megyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva az Érdi Járásbíróság 4.Bpk.286/2019/3. számú végzését annyiban változtatja meg, hogy a fk. ... terhelttel szemben kiszabott közérdekű munka mértékét 48 (negyvennyolc) órára súlyosítja.

A közérdekű munka nem teljesítése esetén a helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozata fiatalok fogháza.

Egyebekben a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] I. Az Érdi Járásbíróság a 2019. szeptember 13-án meghozott 4.Bpk.286/2019/3. számú büntetővégzésében fk. ... terhelttel szemben lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pontja] miatt 40 óra közérdekű munkát szabott ki azzal, hogy azt a terhelt fizikai munkakörben köteles végrehajtani, és ha munkakötelezettségének önként nem tesz eleget, a közérdekű munka

helyébe fogházban végrehajtandó szabadságvesztés lép, melynek során négy óra közérdekű munkának egy napi szabadságvesztés felel meg.

- [2] A büntetővégzés - tárgyalás tartására irányuló kérelem hiányában - 2019. október 7-én jogerőre emelkedett.
- [3] **II.** A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Pest Megyei Főügyészség terjesztett elő felülvizsgálati indítványt Fk.1858/2019/1-I. szám alatt, a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a terhelt terhére, törvénysértő büntetés kiszabása miatt. Ebben a jogerős ítélet megváltoztatását és a terhelttel szemben kiszabott közérdekű munka mértékének felemelését kérte.
- [4] Indokolásában hivatkozott a Btk. 47. § (1) bekezdésére, ami akként rendelkezik, hogy a közérdekű munka tartamát órákban kell meghatározni, annak legkisebb mértéke negyvennyolc, legnagyobb mértéke háromszáztizenkettő óra. Erre tekintettel megállapítható, hogy a bíróság jogerős ügydöntő végzésében kiszabott büntetés mértékének negyven órában történt meghatározása törvénysértő.
- [5] A Legfőbb Ügyészség az Fk.Bf.1463/2019. számú átiratában a megyei főügyészség indítványát fenntartotta. Indokolásában kitért arra is, hogy a terheltet a bíróság a Btk. 105. § (1) bekezdése szerint fiatakorúként marasztalta el, azonban a közérdekű munka mértéke tekintetében a Btk. XI. Fejezete eltérő rendelkezést nem tartalmaz. Észrevételezte, hogy a fiatakorú terhelttel szemben a közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozatára nézve a Btk. 48. § (2) bekezdésének zárófordulata nem alkalmazható, mert a fiatakorúval szemben a Btk. 110. §-a ilyen végrehajtási fokozatot nem határoz meg, ezért a közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozata az utóbb említett törvényhely (2) bekezdése alapján fiatakorúak fogháza. Érdemben lehetőséget látott a törvénynek megfelelő határozat meghozatalára, ezért a terhelttel szemben kiszabott közérdekű munka mértékének felemelését és a közérdekű munka nem teljesítése esetén a helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozatának fiatakorúak fogházában való meghatározását indítványozta.
- [6] A terhelt és védője az indítványra nem tett észrevételt.
- [7] **III.** A felülvizsgálati indítvány alapos.
- [8] 1. A Kúria előjáróban arra utal, hogy a törvény pontosan meghatározza a felülvizsgálat alanyi, tárgyi és - a terhelt terhére előterjesztett indítvány esetén - az időbeli feltételeit. Az ügyészség a Be. 651. § (1) bekezdése alapján - a Be. 652. (3) bekezdése szerint a határozat közlésétől számított hat hónapon belül - jogosult a terhelt terhére felülvizsgálati indítvány előterjesztésére. Az ügyiratok tartalma alapján nem állapítható meg, hogy a bíróság a jogerős határozatát az ügyészséggel mikor közölte; ugyanakkor mivel a felülvizsgálati indítvány 2019. december 6. napján érkezett meg a bírósághoz, az kétséget kizáróan megállapítható, hogy az indítvány a törvényes határidőn belül került előterjesztésre.
- [9] A Be. 660. § (2) bekezdése a) pontja szerint a Kúria a felülvizsgálati indítványról nyilvános ülésen határoz, ha a terhelt vagy a védő a terhelt terhére benyújtott felülvizsgálati indítvány kézbesítésétől számított nyolc napon belül ezt indítványozza. Jelen ügyben a jogosultak nyilvános ülés tartását nem kérték, így a 2020. március 31. napján 15 órakor hatályba lépett, a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 83. § (1) és (2) bekezdésének alkalmazására nem került sor, a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése szerint az indítványt tanácsülésen bírálta el.
- [10] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont első fordulata alapján felülvizsgálatnak van helye akkor, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, második fordulata alapján pedig akkor, ha a büntetőjog más szabályának megsértése miatt szabtak ki - a ba) alpont szerint - törvénysértő büntetést, illetőleg - a bb) alpont szerint - törvénysértő intézkedést.
- [11] Általános érvennyel kimondható, hogy a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetés címén felülvizsgálati okot képez az olyan anyagi jogi szabály megszegése, amelynek alkalmazását a büntetés (intézkedés) meghatározása körében a törvény az ítélőbíró számára korlátok közé szorítva biztosítja, és elvételére miatt az egyszerűsített felülvizsgálat (Be. XCIV. Fejezet) nem ad

jogorvoslati lehetőséget. Ilyen esetben a büntetés nem illeszkedik a törvénybe, másként szólva ilyen büntetést - illetve ilyen formában joghátrányt - a törvény nem ismer, nem tesz lehetővé. A jelen ügyben erről van szó.

- [12] A Btk. 47. § (1) bekezdése szerint a közérdekű munka büntetés kiszabható legkisebb mértéke negyvennyolc, legnagyobb mértéke háromszáztizenkettő óra.
- [13] A Btk. 105. § (2) bekezdése szerint a törvény rendelkezéseit a fiatalkorúakra vonatkozó fejezetben (Btk. XI. Fejezet) foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. E Fejezet azonban a fiatalkorúakkal szemben kiszabható közérdekű munka mértékére vonatkozóan nem határoz meg eltérő rendelkezést. Nincs olyan más törvényi rendelkezés sem, ami törvényes lehetőséget adna negyvennyolc óránál kisebb mértékű közérdekű munka kiszabására.
- [14] A negyven órában meghatározott mértékű közérdekű munka tehát önmagában sérti a Btk. 47. § (1) bekezdésében írt, mérlegelést nem tűrő, kötelező érvényű szabályt. Ez a büntetés azonban a közérdekű munka mértékének a törvényesen kiszabható legkisebb mértékre való felemelésével törvényessé tehető.
- [15] A jogerős végzés tévesen rendelkezett a közérdekű munka önkéntes teljesítésének hiányában a helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozatáról. Mivel a Kúria a törvénysértést a közérdekű munka mértéke tekintetében megállapította, módja volt e tekintetben is a rendelkezés helyesbítésére.
- [16] A Btk. 48. § (1) bekezdése szerint, ha az elítélt a számára meghatározott munkát önhibájából nem végzi el, a közérdekű munkát vagy annak hátralévő részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni, míg az említett törvényhely (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztést büntetés-végrehajtási intézetben, fogház fokozatban kell végrehajtani. A Btk. 110. §-a szerint azonban a fiatalkorúval szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozata kizárólag a fiatalkorúak börtöne vagy a fiatalkorúak fogháza lehet.
- [17] Következésképp - a Btk. 105. § (2) bekezdésére tekintettel - fiatalkorú esetében a közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozata is fiatalkorúak fogháza [Btk. 110. § (2) bekezdés].

Az indítvány és a döntés további elvi tartalma

- [18] A büntetés önmagában anyagi jogszabályt sértő, ha annak mértéke nem éri el az adott büntetési nem legkisebb kiszabható mértékét. E törvénysértés kiküszöbölése esetén a Kúria helyesbítheti a közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozatát is, ami fiatalkorú terhelten szemben fiatalkorúak fogháza.

Záró rész

- [19] A Kúria - mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak helyt adott, a megtámadott határozatot - a Be. 662. § (2) bekezdés b) pontja alapján - megváltoztatta és maga hozott a törvénynek megfelelő határozatot. A terhelten szemben kiszabott közérdekű munka mértékét negyvennyolc órára súlyosította, és az önkéntes teljesítés hiányában a helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fiatalkorúak fogházára helyesbítette. Egyebekben a jogerős végzést nem érintette, hanem azt - a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján - hatályában fenntartotta.
- [20] A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A harmadfokú bíróság határozatával szemben viszont a Be. nem biztosítja a fellebbezés lehetőségét, s attól eltérő rendelkezést a Be. XC. Fejezete sem tartalmaz. Az ítélet ellen tehát nincs helye fellebbezésnek. Felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata zárja ki.
- [21] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul; az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2020. június 2.

. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Somogyi Gábor s.k. előadó bíró, Dr. Scholtz Hilda s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
Schulz Oszkárné
tisztviselő